

KAM-juridiikkaryhmän kokous

Aika: 14.2.2019 klo 12–14

Paikka: Musiikkiarkisto, Sörnäisten rantatie 25, 3. krs

Paikalla: Pekka Heikkinen, Juha Henriksson (pj.), Outi Hupaniittu, Tuula Hämäläinen, Raimo Lepistö, Kristina Linnovaara, Hanna-Leena Paloposki, Irma Reijonen, Minna Sannikka (sihteeri)

1. Kokouksen avaus ja asialista

Puheenjohtaja Juha Henriksson avasi kokouksen. Hyväksyttiin asialista ja todettiin läsnäolijat.

2. Valitaan kokouksen sihteeri

Minna Sannikka valittiin kokouksen sihteeriksi.

3. Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

4. Tietosuojalaki ja KAM-sektorin toimintatavat

Tietosuojavaltuutettu on päivittänyt vaikutusarvioinnin ohjeistusta: https://tietosuoja.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tietosuojavaltuutetun-toimisto-paivitti-luettelon-kasittelytoimista-joiden-yhteydessa-on-tehtava-vaikutustenarviointi. Koska KAM-sektori poikkeaa rekisteröidyn informoinnista tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 5 kohdan perusteella (yleisen edun mukainen arkistointitarkoitus), koskee vaatimus erityisten henkilötietojen tai rikostuomioihin tai rikkomuksiin liittyvien henkilötietojen käsittelyn yhteydessä tehtävästä vaikutusarvioinnista myös KAM-sektoria. Luettelo käsittelytoimista, joiden yhteydessä on tehtävä vaikutusarviointi, löytyy osoitteesta: <https://tietosuoja.fi/luettelo-vaikutustenarviointia-edellyttavista-kasittelytoimista>. Todettiin, että Vakiintuneet toimintatavat -dokumentti on vielä tältä osin tarkistettava.

Vakiintuneet toimintatavat-dokumentti on parhaillaan kommenttikierroksella 22.2. saakka. Jo saapuneiden kommenttien perusteella ohjeistus on KAM-sektorin toimijoille hyödyllinen. Kommentit käydään läpi työryhmän tapaamisessa 8.3., ja dokumenttia päivitetään kommenttien pohjalta tarvittaessa. Aiheesta järjestetään mahdollisesti myös seminaari keväällä.

Tietosuojavaltuutetun toimistosta ei ole vielä vastattu tapaamishdotukseen tietosuojalain soveltamiseen ja Vakiintuneet toimintatavat -dokumentin esittelyyn liittyen.

Kansalliskirjaston laatima taulukko omasta tietosuojatilanteestaan on jaettu kokousaineistona. Myös Kansallisarkistossa laaditaan ohjeistusta/selvitystä, joka olisi hyvä yhtenäistää Vakiintuneet toimintatavat -dokumentin kanssa.

5. Tekijänoikeuden yhteishallinnon neuvottelukunta

Pekka Heikkinen selosti Tekijänoikeuden yhteishallinnon neuvottelukunnan kokouksessa keskustelluista teemoista:

- Tekijänoikeusjärjestöt ovat veloitettuja raportoimaan toiminnastaan PRH:lle, mutta nyt toimitetut raportit ovat keskenään hyvin erilaisia. Tarpeellista olisi päästä keskenään vertailukelpoisiin raportteihin.
- Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) joulukuisessa ratkaisussa Teoston asiakassopimuksista veloitettiin Teosto korjaamaan sopimuksiaan, joissa tekijällä ei olisi mahdollisuutta itse lisensoida teoksiaan, vaan tämän olisi sitouduttava luovuttamaan oikeuksien hallinnointi yksinomaan Teostolle. KKV:n mukaan tekijällä tulisi olla mahdollisuus lisensoida teoksiaan Teoston kanssa rinnakkain tai irrottaa yksittäinen teoksensa kollektiivilisensoinnin piiristä.

KAM-juridiikkaryhmä on KKV:n ratkaisun kannalla. Todettiin, että Teoston linja ei ole ollut yhtenäinen EU-direktiivin kanssa, ja se on kaventanut tekijän itsemääräämisoikeutta.

6. DSM-direktiivi

Pekka Heikkinen selosti DSM-direktiivin tilannetta. Direktiiviehdotuksesta on päästy yhteisymmärrykseen 13.2. Direktiiviehdotus on menossa parlamentin käsittelyyn, ja hyväksytään mahdollisesti jo ennen EU-vaaleja.

Direktiiviin sisältyvässä lehtikustantajien lähioikeudessa on päädytty kahteen vuoteen.

7. TENK-ohjeistus

SKS ja SLS ovat kommentoineet yhteisesti 20.12.2018 TENK:n ihmistieteitä koskevien eettisten sääntöjen viimeisintä versiota. Outi Hupaniittu tiivistä lausunnon sisällön: Teksti on mennyt eteenpäin aiemmasta, mutta SKS ja SLS toivoo, että TENK ottaisi säännöissä enemmän kantaa tutkimuseettisiin kysymyksiin ja ongelmiin. TENK:n tehtävänä olisi keskittyä etiikkaan eikä toimia lainsäädännön tulkkina. Nyt eettinen pohdinta jää monin paikoin pintapuoleiseksi ja avoimeksi. Esimerkkinä haittakysymys (1. c): Mikä on säännöissä mainittu tutkimuksen kohteelle koituva haitta, ja kuinka se suhteutuu kriittisen tutkimuksen vapauteen?

8. Eduskuntavaali/hallitusohjelmataavoitteet

Verkojulkaisua koskevalle erityislainsäädännölle olisi tarvetta. Asia ei ole esillä tietosuojalaissa. Todettiin, että teemaa kannattaisi pitää esillä tulevalla hallituskaudella.

9. Muut asiat

- Outi Hupaniittu selosti NKR-hankkeen ja sen puitteissa muodostetun ohjausryhmän tilannetta. Ongelmana on mm. epäselvä juridinen pohja. Päätettiin, että KAM-juridiikkaryhmä voi tarpeen vaatiessa ottaa kantaa juridisten seikkojen huomioon ottamisen puolesta.

- Tiedonhallintalakia koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle:
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/HE_284+2018.aspx. Vaikka se ei sisällä varsinaisia arkistopykäläitä, on perusteluissa otettu kantaa myös arkistointiin, ja siten lailla olisi vaikutusta varsinkin viranomaisiin KAM-sektorilla.
- Valtioneuvosto on antanut tietopolitiikkaa ja tekoälyä koskevan selonteon:
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/VNS_7+2018.aspx
- Julkisen sektorin hallussa olevan datan uudelleenkäyttöä koskevasta PSI-direktiivistä on saavutettu yksimielisyyttä. Luonnos ladattavissa osoitteesta: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/02/06/eu-boost-its-data-economy-as-council-approves-deal-on-wider-reuse-of-publicly-funded-data/> Direktiivi sisältää KAM-sektoria koskevia poikkeuksia. Mm. joissain tapauksissa KAM-toimijat voivat veloittaa yli marginaalikustannusten.

10. Seuraava kokous

Päätettiin pitää seuraava kokous huhtikuussa viikolla 15. Päivästä sovitaan tarkemmin myöhemmin.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.25.